

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

60. An Regularis vovens ieiunare, satisfaciat, si ieiunet secundum morem Monasticum, vel teneatur ieiunare secundum morem Ecclesiae? Et ieiunium indictum à Confessario, nisi is contrarium explicet, an ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Sup. hoc et
seqq. vique
ad not. seq.
in to. 6. tr. 1.
Ref. 4. per
totam, & in
aliis eius an-
not. & hic
sup. in Ref.
46. & in aliis
eius primæ
not.

autem qui intra Territorium sunt, non obligentur si sint exempti; diximus supra agentes de lege humana. Illud tamen restat declarandum, an persona Religiosæ obligentur legibus synodalibus ad totum Episcopatum se extendentibus? Pro resolutione aduerte, Religiosos aliquos esse exemptos à iurisdictione Episcopali, aliquos verò non; ergo, si de exemptis loquamur, conclusio sit, eos non obligari eius legibus: patet, quia ad hoc maxime ordinatur ea exemptio. Secundò, quia Tridentinum *sess. 25. c. 12.* tanquam singulare aliquid præcipit, vt in obseruatione Festorum & censurarum Religiosi exempti obediant Episcopo; per quod supponit in cæteris non teneri, imò nec antea ad hæc duo fuisse obligatos. Tertio, quia Religiosi exempti (vt constat ex *c. 1. de privilegiis, in 6.*) non tenentur Episcopo parere, nisi in casibus à iure exceptis; non excipiuntur autem à iure leges Synodales: ergo. Dices, Religiosi iure naturæ, tanquam pars communitatis, tenentur se conformare toti; ergo & obseruare has leges. Respondeo ex sæpè dictis, hanc conformationem non obligare exemptos: alioquin & ille, cum quo dispensatur validè, teneretur etiam legibus; quia adhuc post dispensationem est pars eius communitatis. Vel si vis magis scholasticè respondere, distingue, Religiosi in eo puncto, in quo sunt pars, tenentur se accommodare; admitto Antecedens: in eo, in quo non sunt pars; nego Antecedens. Vnde nego Consequentiam, quia in ordine ad has leges, eo ipso, quod exempti sunt, iam sunt quasi à cæteris separati, iam non sunt pars. Fortasse aliquando, ratione scandali, tenebuntur aliquas obseruare, verbi gratia si imponantur ieiunia; populus enim valdè scandalizaretur, si dum ipse ieiunat, videat Religiosos, quos iudicat adhuc magis ad id obligatos, non ieiunare: at hoc est per accidens; & solum obligabit in publico, non in occulto. Hucusque Arriaga: ex cuius doctrina sequitur, quod sicut Regulares exempti non tenentur legibus, nisi in casibus expressis; neque tenentur Conseruetudinibus: quia vt visum est, Conseruetudo non est maioris efficaciæ, quam sit lex Concilij, & Synodi Ordinariorum; vnde si talis lex non obligat Religiosos, nec etiam obligabit Conseruetudo. Hinc deducitur, quod Regulares non tenentur ad ieiunia Prouinciæ, quando obligant ex generali conseruetudine Prouinciæ; etiam si conseruetudo confirmata sit in Synodo Prouinciæ, quia non subduntur Constitutionibus Synodalibus. Militar enim eadem ratio, quia neque tota Prouincia potest concedere leges obligantes Regulares, cum non sint subiecti potestati ipsius; atque ad hoc nec dare vim conseruetudini ad ipsos obligandos.

Sup. hoc in
Resol. not.
seq.

Cursum in
Ref. quæ hic
est sup. 40. in
fine & magis
late in Ref.
41. & hic su-
pra in §. 66.
firm. huius
Ref. breuiter
in princ. &
prope finem,
§. Videndū.

4. Verum his non obstantibus, ego olim cursim affirmatiuæ sententiæ ad hæsi, quam nouissimè tenet Pellizzarius in *Manuali Regular. tom. 1. tr. 5. c. 5. n. 50.* vbi sic ait: Quæres, an Regulares in suis Monasteriis teneantur seruare ieiunia per conseruetudinem inducta in ea Prouincia, Oppido, aut loco, in quo ipsi degunt per dominum dominij? Respondeo teneri, si conseruetudo sit generalis, id est communis, tam Clericis, ac Religiosis, quam Laicis: sic enim illa ieiunia sunt omnibus communia, & moribus omnium ibi habitantium comprobata, idè que debent ab omnibus seruari, etiam à Regularibus, quippè qui sunt partes talis communitatis, & vt tales debent concordare cum suo toto, iuxta illud: Turpis est pars, quæ non concordat suo toto. Secus, si conseruetudo sit tantum Laicorum, aut Clericorum: tunc enim Regulares non tenentur ad ieiunia taliter inducta; cum illi plures habeant abstinentias, ac ieiunia, quæ non habent Laici, aut Clerici, idè que par sit, vt illorum ieiuniis non supergrauentur, quorum conseruetudinibus non liberantur à ieiuniis propriis Ordinis iuxta illud: Quos non honoro, nec onero; & quos honoro, grauo, Ita ille; qui

citatur, Fagundez, Reginaldum, & Azorium. Idem docet Merolla, *tom. 3. disp. 5. dub. 5. num. 36.* qui citat Paludanum, Rodriguez, & Portel. Idem docet Lezana in *Summa, tom. 1. cap. 11. num. 13.* Boffius de *Iubilæo, sect. 4. cas. 18. numero 32.* Peyrinus de *Præi. legis Regul. quest. 1. cap. 8. num. 22.* Trullench in *Decalogo, tom. 1. lib. 3. cap. 7. dubio 5. num. 12.* Tamburinus, *tom. 2. disputat. 12. quest. 3. num. 1.* Villalobos in *Summa, tom. 1. tract. 23. difficult. 5. num. 6.* Hieronymus Rodriguez, *resolut. 75. num. 18.* Nouarius, *verb. Ieiunium, num. 1.* & alij. Non assentire tamen Merollæ assentire, opinionem negantem esse falsam; nam puto non carere sua probabilitate; licet ego, vt dixi, affirmatiuæ sententiæ ad hæream.

RESOL. LX.

An Regularis vouens ieiunare satisfaciatur, si ieiunet secundum morem Monasticum, vel teneatur ieiunare secundum morem Ecclesiæ?

Et ieiunium indictum à Confessario, nisi is contrarium explicet, an semper sit Monasticum quoad Regulares, secus autem quoad seculares? Ex p. 7. tr. 11. & Milica. Resol. 24.

§. 1. Iohannes Caramuel, quia est vir acutissimus ingenij ponit hoc dubium in *Reg. de Bened. disp. 118. n. 1613.* & sic respondit: Primò, si quis Monachus voueat aliqua die ieiunare, & non determinet formam ieiunij, intelligendum est vouisse ieiunium iuxta formam Monasticam.

2. Secundò: Ieiunium indictum à Confessario, nisi is contrarium explicet, aut mens ipsius aliunde certò cognoscatur, semper est Monasticum. Liqueat, quia in ambiguis debet præualere benignitas. Ita ille, vnde secundum hanc opinionem, si quis ex nostra religione voueret ieiunare, & non determinaret velle ieiunare secundum morem Ecclesiæ, satis faceret voto si ieiunaret, secundum morem ieiuniorum nostræ Religionis; Sed posset aliquis dicere Doctores communitè asserere, vota ieiunij imposita à Confessario, vel emissã à vouente intelligenda esse, & obseruanda secundum morem Ecclesiasticum. Verum respondebit Caramuel, Doctores loqui de Laicis qui non habent alia ieiunia nisi Ecclesiastica, secus autem dicendum videtur de Regularibus, qui habent ieiunia Ecclesiastica, & Monastica: Ideo tu cogita.

RESOL. LXI.

An qui vouit ieiunare die Sabbati, vel Feria 6. teneatur ad id votum, si dies Natiuitatis Domini occurrat in his diebus?

Et notatur eum, qui votum emisit non comedere carnes in sexta Feria, vel die Sabbati posse comedere carnes in die Natiuitatis Domini, si in eis acciderit celebrari.

Ex p. 1. tr. 9. Ref. 22.

§. 1. Affirmatiuam sententiã docet Suarez, de *Beat. relig. tom. 2. lib. 4. cap. 20. numero 7.* Porro in *Reg. de off. Sacerd. tom. 1. part. 2. lib. 3. cap. 25.* Sanchez in *sum tom. 1. l. 4. cap. 11. num. 61.* Villalobos in *sum tom. 1. tr. 23. diff. 2. n. 6.* Barth. à S. Fausto in *thes. relig. l. 1. q. 51. 4. num. 2.* Valquez in *p. 1. disp. 20. c. 4. n. 26.* Syluest. *verb. ieiunium, n. 27 q. 10.* Ortiz in *sum. c. 19. n. 21.* Reginaldas *tom. 2. l. 18. c. 20. n. 290.* Bonacina de *leg. disp. 4. quest. 1. punct. 6. num. 9.* Paludanus in *4. disp. 30. quest. 3. art. 4. concl. 4.* Hieronymus Llamas in *sum. part. 3. c. 5. §. 26.* Homobono